

København, 7. maj 2013

Til Fødevarerudvalget og Europaudvalget

Atlantiskandisk sild - Fakta om dansk fiskeri, Færøerne og kvotefordelingen i Nordatlanten

Færøerne besluttede under kyststatsforhandlingerne i 2012 at træde ud af den internationale aftale om langsigtet bæredygtig forvaltning af bestanden af Atlantiskandisk sild. Aftalen omfattede desuden EU, Norge, Rusland og Island. Efterfølgende har Færøerne valgt at tildele egne fiskere en kvote på 105.000 tons, svarende til ca. 17 procent af den videnskabeligt anbefalede samlede kvote. Den autonome kvote svarer til en tredobling af den mængde Færøerne havde krav på under den eksisterende forvaltningsplan.

Som EU's mest betydelige kvotehaver finder danske fiskere den færøske enegang uacceptabel. Ikke kun fordi Atlantosilden er vores mest værdifulde sildebestand, men især fordi Færøerne sætter flere års ansvarlig og bæredygtig forvaltning over styr. Bestanden af Atlantosild er for hastigt nedadgående og et usanktioneret overfiskeri vil bringe gydebestanden nærmere et kritisk niveau.

Emnet er sammen med den mulige anvendelse af EU-Kommissionen særlige mulighed for at indføre handelssanktioner overfor lande, som ikke fisker bæredygtigt på dagsorden for Landbrugs og Fiskeri Rådsmødet i næste uge. I den forbindelse har der været drøftelser i udvalgene angående sildebestandens udbredelse og EU's retmæssige krav på kvote. Tillad mig at forklare de rette sammenhænge.

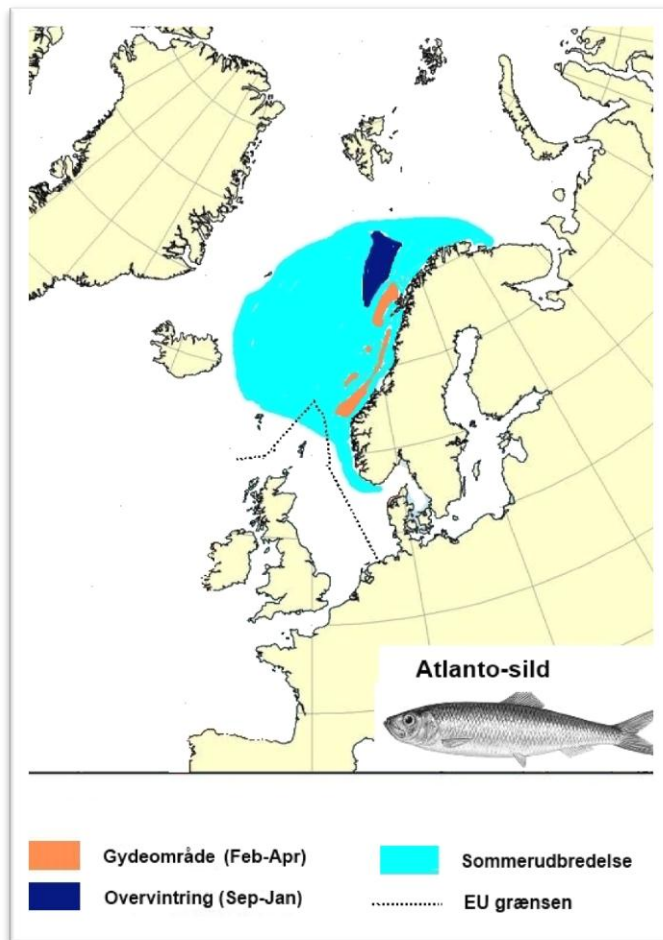
Økosystem

Atlantosilden er en stærkt vandrende bestand, der er fordelt over hele store dele af det nordøstlige Atlanterhav. Silden gyder ved den norske kyst i begyndelsen af foråret og bevæger sig herefter med uret til overvintringspladserne i Barentshavet, hvor den opholder sig fra september til januar. I sommerhalvåret befinder bestanden sig i hele det nordøstlige Nordatlanten, inkl. områder i EU-zonen og inden for den Færøske EEZ. Migrationsmønstre ændres over tid og siden 1950'erne er der observeret 6 forskellige overvintringspladser.

Atlantosilden udgør et vigtigt element i de økosystemer som den opholder sig i. Den jager små krebsdyr og er i sig selv et vigtigt byttedyr for andre arter som torsk, sej og andre demersale arter, foruden havfugle og hvaler. Et stort antal spækhuggere følger hvert år silden under dens vandring. Det islandske fiskeri er målrettet en lokal underbestand, der hovedsageligt opholder sig i islandsk økonomisk zone.

Fiskeriet

De gennemsnitlige fangster har siden 1950 været 650.000 tons, et niveau svarende til den videnskabelige rådgivning for 2013. I regnestykket skal dog medregnes bestandens kollaps i 1960'erne. I perioden fra 1990'erne til 2010 hvor bestanden var fuld genopbygget lå kvoterne omkring eller over 1 mio. tons årligt. I 2009 var kvoten mere end 1,6 mio. tons.

Fiskeriet foregår hovedsageligt på gydepladserne i januar-februar og i overvintringsområdet fra september til januar. Det er også i disse områder at danske fiskere fanger den danske kvote. Fiskens kvalitet er på disse tidspunkter på sit bedste. Atlantosild af ringere kvalitet kan udenfor den norske EEZ i perioden fra marts til oktober.

Det danske fiskeri udvikledes for alvor i midten af 1990'erne. Bestanden var på det tidspunkt genetableret efter kollapset i slut 60'erne og den danske pelagiske flåde indledte sammen med kollegaer i EU et omfattende fiskeri i EU zonen og internationalt farvand. I 1996 fangede EU flåden **180.000 tons i EU- zonen og internationalt farvand**, svarende til ca. **15%** af de totale fangster. Færøske fiskere fangede samme år knap 53.000 tons svarende til ca. 4% af de samlede fangster. I 1997 blev man enige om en international forvaltningsaftale. I bytte for adgang til at kunne fiske dele af kvoten i norsk økonomisk zone, og dermed fisk af bedre kvalitet, gav EU's fiskere i forhandlingerne afkald på betydelige kvoterettigheder. Også Færøerne har siden 1997 drevet

hovedparten af deres fiskeri i Norsk zone.

Efter 1997 er aftalen blevet justeret enkelte gange. Sidste gang i 2007, hvor Norge insisterede på at få en større kvotetildeling. Under forhandlingerne afgav EU's fiskere igen betydelige kvoteandele imod retten til at kunne fange op til 90% af EU-kvoten i norsk zone. EU afgav mere end 2% af den samlede kvote. Færøerne afgav i samme forbindelse kun ca. 0,3%.

Aftalen fra 2007 indebærer følgende fordeling imellem kyststaterne: Norge 61%, Rusland 12,82%, Island 14,51%, EU 6,51% og Færøerne 5,61%. Yderligere indebærer aftalen en langsigtet plan for bæredygtig forvaltning af bestanden.

I forbindelse med aftalen i 2007 udtalte daværende Fødevareminister, Hans Chr. Schmidt: "Jeg betragter dette som et gennembrud af de helt store. Adgang til norsk farvand og stabile forsyninger af norske sild er af stor betydning for arbejdspladserne i fiskeindustrien og for de danske fiskere. Med denne nye aftale har vi sikret de optimale rammer for fremtiden."

Danmark har ca. 35% af EU's kvote herudover bytter danske fiskere sig til betydelige mængder fra bl.a. NL, Tyskland og Sverige. I 2012 havde fiskeriet en samlet landingsværdi på 131,5 mio. kr. Hertil kommer værdien for den danske forarbejdningsindustri.

Fordelingen af kvoter

Den eksisterende kvote fordeling i mellem kyststaterne og internt i EU tager overordnet udgangspunkt i de historiske fangster i perioden før 1997. Men som det fremgår af aftalen fra 2007 er EU's andel betydeligt mindre end hvad de fangster i referenceåret 1996 berettiger, omvendt er den Færøske

andel betydeligt højere. EU flåden har således afgivet mere end 50% af den berettigede kvoteandel i bytte for adgang til fisk af høj kvalitet og høj værdi.

Det er fast procedure i EU systemet og i international fiskeriforvaltning, at fordelingen af kvoteandele sker med overordnet udgangspunkt i historiske fangster i en given referenceperiode og ikke henhold til i hvis eksklusive økonomiske zone fisken opholder sig i hele eller dele af året. Uden dette princip kunne Danmark ikke være blandt verdens mest betydningsfulde fiskerinationer og fiskerimuligheder i Nordsøen, Nordatlanten og i Grønlandsk farvand ikke opretholdes.

Netop princippet om historiske fangstandele har også sikret Færøerne betydelige fiskerettigheder rundt om på kloden. Det gælder bl.a. torske- og rejekvoter på Flemish Cap (New Foundland) og ved Svalbard, samt kvote på hestemakrel i det sydlige Stillehav - områder langt fra Færøernes eksklusive økonomiske zone.

Handelssanktioner?

Danske fiskere har ikke interesse i, at EU sanktionerer Færøerne. Vores interesse er i en rimelig, ansvarlig og hurtig løsning af makrelkonflikten i Nordatlanten – ikke en optrapning i form af færøsk nedfiskning af en i forvejen reduceret sildebestand.

Efter tre år og 15 forgæves forhandlingsrunder er det vores klare indtryk, at Færøerne ikke ønsker at søge rimelige og ansvarlige løsninger.

Makrel og Atlantosild er tæt knyttede til hinanden. I sommerhalvåret svømmer makrel og sild sammen i Færøsk farvand. Man kan således ikke fange den ene uden at fange den anden. Det er én af de gode grunde til at Danske fiskere ikke fanger sild og makrel i den periode.

Med Færøernes femdobling af makrelkvoten over de senest år er der opstået et betydeligt sildeunderskud i det færøske fiskeri. Kun en betydelig forøgelse af sildekvoten kan sikre, at færøske fiskere kan gennemføre makrelfiskeriet uden at komme i konflikt med bifangstbegrænsninger for Atlantoskandisk sild. Der er således ikke flere sild i færøsk farvand end tidligere, det er intensiteten i fiskeriet der er steget.

Fra dansk side har vi opfordret Færøerne til at søge løsninger, der minder om de løsninger EU's fiskere valgte for Atlantosilden. At reducere de betydelige kvotekrav for både sild og makrel i egen eksklusive økonomiske zone i bytte for værdifuld adgang til de fangstpladser i EU og Norsk farvand, hvor kvalitet og pris er højest, og hvor fiskeriet kan gennemføres uden sammenblanding. Det er ikke kun økonomisk fornuftigt, det er også langsigtet bæredygtigt og ansvarligt.

Med venlig hilsen

Esben Sverdrup – Jensen
Direktør

Danmarks Pelagiske Producentorganisation
H.C. Andersens Boulevard 37.1.
1553 København V
po@pelagisk.dk
Tlf: 61660978

